

Ο ΑΛΗΤΗΣ

(Προοίμιο)

Είχε τελειώσει ὁ πόλεμος ὁ μισερὸς κ' ἐγέρναν
 Στὴ γῆ τους τὰ στρατεύματα· στὸν τόπο τους ἐπαίρναν
 Τὰ βίσινά τους, τὶς πληγές, καὶ μὲ σκυφτοὺς τοὺς ὤμους
 Σηκώναν ἄρματα βαρεῖα καὶ σκίζανε τοὺς δρόμους,
 "Ἄλλοι ἀπὸ δῶ κι ἄλλοι ἀπὸ κεῖ, σὰ μερμιγκιῶν ἀσκέρι
 Μὲ δρομαλάκια φιδωτὰ πὺν πάει τὸ καλοκαίρι,
 Μαῦρα, στοὺς κάμπους τοὺς ξανθοὺς καὶ τὸν καρπὸ συνάζει,
 Κ' ἢ τσοῦρμο ταξιδιάρικων πουλιῶν, σὰ χειμωνιάζει.
 "ὦ! Μοῦσα μου, πὺν ὄντάμα τους σκυφτὴ τὴ στράτα ἐπήρες,
 Κ' εἶδες κι αὐτοὺς πὺν μὲ ἀνοιχτὲς τοὺς καρτερούσαν θύρες
 Γονεοί, γυναῖκες, ἀδερφοί, παιδιὰ, γνωστοί τους, φίλοι,
 Κι αὐτοὺς πὺν τὸ καλώρισες νὰ τοὺς τὸ ποῦν δυὸ χεῖλη
 Δὲ βρέθηκαν, μὰ ἡ πέτρινη καρδιά τους ἀπ' τὴ φρίκη,
 Τῶν ἔρμων, τοὺς ραγίστηκε πνιγμένη ἀπὸ τὴ λύπη,—
 Πές μου! τοῦ ἀνθρώπου ἡ μάθηση προσμένει τὴ φωνή σου,
 "Ὅσο φτωχὸς δὲ θαῦρισκε τοὺς θησαυροὺς τοῦ Κροίσου,
 Πές μου! νὰ μάθη λαχταρᾷ τὸ σπαραγμένο πνεμα,
 Τὶ τάχα ὁ κόσμος κέρδισε πὺν τόσο ἐχύθηκ' αἷμα;
 Ρωτᾷ ἡ μητέρα, πὺν ξανά δὲ θ' εἶλει δεῖ τὸ γιό της,
 Ρωτᾷ ἡ καλή, πὺν ἀκαρτερεῖ μάταια τὸν ἀκριβό της,
 Ρωτοῦν τ' ἀδέρφια, τὰ παιδιὰ, ρωτοῦν, κι αὐτοὶ πὺν γέρονουν
 Γιὰ τοὺς συντρόφους πῶχασαν, γιὰ τὶς πληγές πὺν φέρουν.
 "ὦ! μὴν ἀρχίσεις νὰ μοῦ λὲς ἡρωϊσμοὺς μὲ χάρη·
 Πλερώνει μ' αἷμα ὁ ἄνθρωπος ἴσκιους γλωμοὺς πὺν ἐχάρει·
 "ὦ! μὴν ἀρχίσεις στέφανα νὰ πλέκῃς ματωμένα·
 Μ' αἷμα μονάχα ἀδερφικό τ' ἀνθ' εἶναι ζυμωμένα.
 "ὦ! μὴ μοῦ πεῖς, γιὰτι θὰ δῆς νὰ σκίσω τὴν καρδιά μου
 Νὰ τῆνε φάω, σκυλιάζοντας ἀπ' τὴν ἀπελπισία μου!
 Μὰ θὰ μοῦ πῆς;—καὶ τὸ ἐννοῶ, καὶ τὸ θαυμάζω, ὦ θεία,—
 Πὺν κάτου στέκει δλόφωτη στημέν' ἡ Αὐτοθυσία:
 Πράξῃ τρανή, πὺν τὴν ψυχὴ μὲ τὴ θεότη ἐνώνει,
 Πὺν καὶ τὸ ἐγκλημα ὑψηλὰ στὸν οὐρανὸ ἀνυψώνει·

Ὕμνο ἢ ψυχὴ μου ἀντάμα σου καθημερνὰ ὅς τῆς ψάλλει !
 Μὰ πότε αὐτὴ ἀπ' τὸν ἀνθρώπου τὸν Ἐγωϊσμό θὰ βγάλῃ ;
 Πότε τὰ πάθη τὰ τυφλὰ μ' αὐτὴ θὰ νικηθοῦνε ;
 Ἀκούω παιᾶνες ν' ἀντηχοῦν, μνημεῖα κοιτάω νὰ στηθοῦνε,
 Ποὺ σαγηνεύουν τὴ θαυριά καὶ ποὺ κοιμοῦν τὸ πνέμα,
 Καὶ μοιάζει σὰ νὰ κρύβεται ἡ ἀλήθεια ἀπὸ τὸ ψέμα.
 Ὡ νάτο, οἱ νέοι κοιτᾶζοντας τὰ φτεροπόδορ' αἴτια,
 Ποὺ ἂν καὶ μαρμάρινα θαρρεῖς ποὺ σκίζουνε τὰ πλάττω,
 Νάτο, χυμοῦν φανταστικά μὲ τῶν αἰτῶν τὴ χύτη. . . .
 Κ' ἢ Μοῦσα μεῦδειξε σκιφτὴ κάποιον ποὺ λένε Ἀλήτη.

ΓΕΡ. ΣΠΑΤΑΛΑΣ.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

Ποιὸς θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ φανταστῆι πὸς ὁ Φράνς, ποὺ ἐδὼ στὸ Παρίσι καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμον τώρα τὰ κόμματα τῶν ἀριστερῶν γιορτάζουνε σὰ δική τους γιορτὴ τὰ ὀγδόντα του χρόνια, ποιὸς θὰ τὸ φανταζότανε ποτὲ πὸς αὐτὸς ὁ ὑπομονετικὸς πατριάρχης τοῦ ἐπαναστατισμοῦ μορφώθηκε μέσα σὲ σχολιὸν παπάδων; Σὰν τὸ Ρειάν, τὸ δάσκαλό του, παρόμοια καὶ τοῦτος μᾶς ἐρχεται ἀπὸ τὰ παπαδίστικα λημέρια, κ' ἐξηγοῦνται ἔτσι οἱ ἄπειρες ἀντινομίες ποὺ εἶναι χυμένες στὸ ἔργο του.

«Τοὺς πιὸ ἐπικίντουνους ἐχτροὺς τῆς ἡ ἴδια ἢ ἐκκλησιᾶ μέσα στὰ χέρια τῆς τοὺς ἐτοιμάζει», λέει ὁ abbé Lantaigne. Παρατήρηση πιὸ σωστὴ ἀλήθεια δὲ θὰ μπορούσε νὰ γίνει. Ὁ Φράνς μελετώντας στὰ θρανία τῆς ἐκκλησιᾶς τὶς ἀμέτρητες ἱστορίες τῶν ἀμέτρητων αἱρέσεων, καὶ συνάμα ἀκούοντας μὲ προσοχὴ τοὺς Θεοφοβούμενους ἐπίσημους τοῦ ἄμβωνα νὰ τοῦ διδάσκουνε ὅλα τὰ ψυχοφελῆ τερτίπια, ποὺ πρέπει νὰ κατέχει ὁ πιστὸς γιὰ νὰ τὶς πολεμῆ στὴν πάσα ὥρα τῆς μέρας ἢ τῆς νύχτας, ἔμαθε τὸ πῶς πρέπει νὰ ἀμφιβᾶλει μεθοδικά. Τὴ θαυμάσια διαλεχτικὴ του ποὺ πλημμυρᾷ ἀπὸ λυρισμὸ ἄρνησης, ἔτσι τὴν ἀπόχτησε, ἔτσι ὁμως ὑποτάχτηκε καὶ στὸ πάθος τῆς ἐξακολουθητικῆς ἀντίφρασης. Πότε τὸ ἓνα τὸν βλέπουμε νὰ ὑποστηρίζει, πότε τ' ἄλλο, σ' ἓνα βιβλίον μέσα τοῦ τυχαίνει νὰ ρηξῆι τὰ ὄσα ὑπεράσπισε, καὶ νὰ ὑπερασπίσει τὰ ὄσα ἐρρηξε σὲ προηγούμενον. Τὴ στενάχωρη τούτῃ αἰώρησή του καὶ ὁ ἴδιος βέβαια τὴν καταλαβαίνει ἀφοῦ πονηρὰ κάθε λίγο καὶ λιγάκι ζητᾷ νὰ ἰσορροπήσει ἀρπάζοντας ὅλα τὰ ὄπλα τοῦ ντιλεταντισμοῦ.

Ἡ ἡδονιστικὴ του ἰδιοσυγκρασία, ποὺ λατρεύει τὴν κοσμοπλάστρα ἀρμονία τῆς ἀρχαιότητος μας καὶ ποὺ ἐνωσε βαθιὰ τὴν αὐστηρόγνωμη ὀρειοπάθεια τῆς, δὲν μπορεί νὰ ὑποφέρει τὸ Χριστιανισμό, ποὺ ἄπλωσε ἴσαμε τοὺς θρόνους